

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 1. marca 1907.

Treść: *№ 48.* Ustawa, dotycząca konwersyi hipotekowanych pretensyi zakładów uprawnionych do wydawania listów zastawnych tudzież hipotecznego wpisu nowego prawa zastawu z pierwszeństwem, które przysłuża prawu zastawu już ciężącemu.

48.

Ustawa z dnia 22. lutego 1907,

dotycząca konwersyi hipotekowanych pretensyi zakładów uprawnionych do wydawania listów zastawnych tudzież hipotecznego wpisu nowego prawa zastawu z pierwszeństwem, które przysłuża prawu zastawu już ciężącemu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Prawo zastawu, ciężące na przedmiocie zapisanym w księgach gruntowych, dla pretensyi zakładu uprawnionego do wydawania listów zastawnych, nie zostaje naruszonem ani w swem istnieniu, ani w swej skuteczności, ani też w pierwszeństwie hipotecznem przez to, że w celu obniżenia stopy procentowej od tejże pretensyi wydane będą, w miejsce listów zastawnych na jej pokrycie wydanych, niżej oprocentowane listy zastawne, byle tylko hipotecznie zabezpieczona kwota pretensyi co do kapitału i należności pobocznych nie została przekroczoną, a w wypadkach, w których dokonano już częściowych spłat bez wykreślenia jednak odpowiedniej części prawa zastawu, dłużnik nie otrzymał więcej

w niżej oprocentowanych listach zastawnych, aniżeli tego potrzeba w celu zupełnego umorzenia niespłaconej jeszcze reszty pretensyi oraz kosztów połączonych z przeprowadzeniem konwersyi. Kwota niżej oprocentowanych listów zastawnych, które dłużnikowi wydane zostaną, nie może wszakże przewyższać reszty pretensyi, która ma jeszcze być spłaconą, o więcej, jak o ośm procent.

Zastosowanie powyższych postanowień nie jest wykluczonem przez to, że przy obniżeniu stopy procentowej ustanowiono dłuższe terminy spłaty, jak te, które dla pretensyi dawniej postanowione były.

Konwersyę zanotować należy w księdze gruntowej na podstawie wystawionego przez strony dokumentu. Do podania o wpis hipoteczny dołączony być musi legalizowany albo przez wymienione w § 3 ustawy z dnia 4. czerwca 1882, Dz. u. p. Nr. 67, władze uwierzytelniony wyciąg z ksiąg zakładu do pretensyi uprawnionego, w którym uwiarygadniona być ma tak dawniejsza, jak i obecna wysokość jego pretensyi.

Jeżeli konwersya dotyczy pretensyi, na którą uiszczono już częściowe spłaty, nie wykreślając jednak odpowiedniej części prawa zastawu, hipoteczne zanotowanie konwersyi jest tylko w takim razie dopuszczalne, jeżeli wykreślone zarazem zostanie prawo zastawu dla częściowej przez konwersyę nie dotkniętej kwoty pretensyi.

§ 2.

Jeżeli żąda się wykreślenia prawa zastawu ciężącego na przedmiocie zapisanym w księgach gruntowych, może dłużnik hipoteczny zarazem domagać się, aby na tym samym przedmiocie tabularnym wpisano prawo zastawu dla nowej pretensyi z pierwszeństwem tabularnem wykreślonego prawa zastawu.

Także i bez równoczesnego żądania intabulacyi wykreślenia prawa zastawu już ciężącego, może się dłużnik hipoteczny domagać, aby z pierwszeństwem tegoż prawa zastawu wpisano prawo zastawu dla nowej pretensyi, z tem wszakże ograniczeniem, że nowe prawo zastawu w takim tylko wypadku nabędzie skutecznej mocy prawa, jeżeli wykreślenie dawniejszego prawa zastawu zaintabulowaniem zostanie w ciągu sześciu miesięcy po zezwoleniu na wpisanie nowego prawa zastawu.

§ 3.

Żądanie postawione na zasadzie §u 2 może być uwzględnione tylko wtedy, jeżeli pretensya, dla której nowe prawo zastawu ma być wpisane,

1. nie przewyższa hipotecznej kwoty tej pretensyi, dla której prawo zastawu już ciąży, a w razie, gdyby ta pretensya wskutek dokonanych spłat częściowych albo z innych powodów nie istniała więcej w całej rozciągłości, jej jeszcze niespłaconej reszty ani co do kapitału, ani co do należitości pobocznych i jeżeli

2. nowa pretensya oprocentowana jest co najmniej $\frac{1}{8}$ procent niżej od pretensyi dawniejszej albo też jeżeli jest — bez względu na to, czy jej stopa odsetkowa w stosunku do dawniejszej pretensyi została niższą albo z nią na równi pozostała — w ratach amortyzacyjnych spłacalną albo przez wierzyciela niewypowiadalną, podczas gdy przy dawniejszej pretensyi te warunki spłaty nie zachodzą.

Zaległą rzeczywiście kwotę, tak co do kapitału jak i należitości pobocznych, hipotecznie zabezpieczonej pretensyi, dla której umorzenia przeznaczona jest nowa pretensya, winien dłużnik hipoteczny w dokumencie dłużnym dokładnie podać. Tego wyraźnego podawania zaniechać można przy konwersyi pretensyi zakładów zostających pod publicznym nadzorem, które według celów ich statutu uprawiają czynności kredytowe, jeżeli natomiast przedłożony zostanie wyciąg z ksiąg wygotowany po myśli przepisu §u 1, ustępu 3.

Pod względem stopy procentowej, należy stale powtarzające się, obok odsetek umówione świadczenia (dodatki na zarząd itp.) doliczać do odsetek.

Wyjątkowe zastrzeżenia wypowiedzenia i zwrotu, wymówione dla zakładu, wstępującego jako nowy wierzyciel, po myśli statutów lub przepisów regulaminowych tego zakładu, na wypadek opieszałości w dopełnianiu zobowiązań kontraktowych albo na

wypadek niewypłacalności dłużnika hipotecznego, tudzież w razie zmniejszenia wartości lub podziału przedmiotu hipotecznego, nie wykluczają przyniotu niewypowiadalności po myśli niniejszej ustawy.

Przy wpisie nowego prawa zastawu dla pretensyi zbiorowych kas sierocych i regulaminowo urządzonych kas oszczędności, nie będzie się brało względu na wymogi niewypowiadalności przewidziane pod l. 2.

§ 4.

Jeżeli nowe prawo zastawu wpisane być ma dla pretensyi na rzecz listów zastawnych i jeżeli na poczet dawniejszej wierzytelności dokonano już spłat częściowych, nie wykreślając jednak przytem odpowiedniej części prawa zastawu, to kwota wydanych dłużnikowi listów zastawnych nie może przewyższać reszty pretensyi, do spłaty jeszcze przypadającej, o więcej jak o ośm procent, wskutek czego dłużnikowi nie wyda się więcej w listach zastawnych, aniżeli tego potrzeba w celu zupełnego umorzenia reszty pretensyi i kosztów połączonych z przeprowadzeniem konwersyi.

§ 5.

Jeżeli nowa pretensya podlega niższemu oprocentowaniu (§ 3. l. 2), można domagać się wpisu prawa zastawu dla należitości pobocznych, z prawem pierwszeństwa dawnego prawa zastawu, także ponad kwotę hipoteczną należitości pobocznych pretensyi dawniejszej; ta podwyższona jednak kwota nie może przenosić w trójnasób odsetek rocznych, któreby przypadły od nowej pretensyi, gdyby za podstawę wzięto się stopę procentową, odpowiadającą różnicy odsetek między dawniejszą a nową pretensyą.

§ 6.

Okoliczność, że dla nowej pretensyi ustanowiono dłuższe terminy spłaty, jak dla pretensyi dawniejszej były postanowione, nie stoi na przeszkodzie przychyleniu się do żądania, postawionego na podstawie §u 2.

§ 7.

Termin sześciomiesięczny do uzyskania wykreślenia dawniejszego prawa zastawu (§ 2, ustęp 2), może sąd hipoteczny na prośbę dłużnika hipotecznego przedłużyć na dalszych sześć miesięcy, jeżeli wykazaniem zostanie albo sądowi z urzędu jest wiadomem, że dłużnik dawniejszą pretensyą, najpóźniej po otrzymaniu sądowego zawiadomienia o dokonany wpisie nowego prawa zastawu, bezzwłocznie wypowiedział i że poczynione zostały wezas wszystkie, w miarę okoliczności odpowiednie, kroki do umo-

zenia pretensyi i do uzyskania dokumentów eks-tabulacyjnych.

Dzień kalendarzowy, w którym ustawowy albo przez sąd przedłużony termin się kończy, ma być w uchwale zezwalającej oznaczony i hipotecznie wpisany.

Do wniesienia podania o wykreślenie dawniejszego prawa zastawu uprawnionym jest oprócz dłużnika hipotecznego także wierzyciel, na rzecz którego prawo zastawu dla nowej pretensyi zostało wpisane.

Gdy prośba wniesioną będzie jeszcze przed upływem otwartego terminu, natenczas w razie jej uwzględnienia należy w uchwale zezwalającej zarazem orzec a następnie w księdze hipotecznej uwidocznić, że nowe prawo zastawu nabyło skuteczności prawnej i wstąpiło w pierwszeństwo hipoteczne prawa zastawu, mającego być wykreślonym.

Gdyby termin upłynął, a prośby wzmiankowanej nie wniesiono lub gdyby prośbie takiej odmówiono, natenczas gaśnie nowe prawo zastawu z dniem, w którym upłynął termin i musi być wykreślone z urzędu wraz z wszystkimi wpisami, które odnośnie do niego uskutecznilo.

§ 8.

Gdy prawo zastawu, które ma być wykreślone, jest obciążone, wpisanie nowego prawa zastawu z pierwszeństwem pierwotnego, wówczas tylko zezwolone, względnie orzeczenie o skuteczności prawnej nowego prawa zastawu i wstąpieniu tegoż w jego pierwszeństwo, wydane być może, jeżeli wykreślenie obciążenia będzie zainstabulowaniem albo jeżeli za zgodą interesowanych, obciążenie na nowo wpisane prawo zastawu zostanie przeniesione.

§ 9.

Gdy prawo zastawu, które ma być wykreślone, ciąży w sposobie hipoteki łącznej na kilku ciałach tabularnych, wpisanie nowego prawa zastawu z pierwszeństwem pierwotnego, wówczas tylko zezwolone, względnie orzeczenie o skuteczności prawnej nowego prawa zastawu i wstąpieniu tegoż w jego pierwszeństwo wydane być może, jeżeli dawniejsze prawo zastawu wykreślone zostaje ze wszystkich ciał tabularnych, na których ciążyło.

§ 10.

Postanowienia §§ów 2 do 9 znajdują analogiczne zastosowanie, jeżeli nowa pretensya wstąpić ma w miejsce dwóch lub więcej pretensyi hipotecznych, pod względem prawa pierwszeństwa bezpośredniego po sobie następujących.

Jeżeli dawniejsze pretensye podlegają rozmaitym stopom procentowym, natenczas różnicę

stopy procentowej ustalić należy po myśli §u 3, l. 2, według przeciętnego oprocentowania sumy tych pretensyi.

§ 11.

Pretensya hipoteczna, która po myśli niniejszej ustawy wstąpiła w prawo pierwszeństwa dawniejszego prawa zastawu może być po myśli artykułu XXVIII ustawy wprowadzającej ordynację egzekucyjną, następnie §§ów 128, 165 i 213 ordynacji egzekucyjnej, z powodu nienależytego ciężenia dawniejszego prawa zastawu o tyle tylko przez któregoś z wierzycieli zaczepioną, o ile tak on sam, jak i ten wierzyciel, który przez wpisanie nowego prawa zastawu uzyskał prawo pierwszeństwa dawniejszego prawa zastawu, przy uzasadnieniu swych pretensyi wiedzieli o tem, że ciężąca jeszcze hipotecznie dawniejsza wierzytelność, albo jej część, już rzeczywiście była zgasała.

Uskutecznione po myśli §u 1, ustępu 1. i §u 4 wydanie listów zastawnych do kwoty nominalnej, przekraczającej przypadającą jeszcze do zapłaty resztę pretensyi o 8 procent, nie może być zaczepione.

Tak samo nie może być zaczepionem dopuszczone według §u 5 dokonanie hipotecznego zabezpieczenia należytości pobocznych.

§ 12.

Te postanowienia ustawy, które odnoszą się do listów zastawnych, znajdują analogiczne zastosowanie do fundowanych obligacji bankowych, wydanych na podstawie ustawy z dnia 27. grudnia 1905, Dz. u. p. Nr. 213.

§ 13.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jej poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 14. czerwca 1888, Dz. u. p. Nr. 88, o konwersji hipotekowanych pretensyi zakładów uprawnionych do wydawania listów zastawnych, tudzież o hipotecznym wpisie nowego prawa zastawu z pierwszeństwem, które przysłuży prawu zastawu już ciężącemu.

Wiedeń, dnia 22. lutego 1907.

Franciszek Józef wkr.

Beck wkr.

Klein wkr.

